

KRITIKA

Kdaj si jaz sam?

GLEDALIŠČE

Henrik Ibsen: Peer Gynt

Režija: Eduard Miler

Mestno gledališče ljubljansko, Slovensko stalno gledališče Trst; 17. 10. 2015

●●●●●

✎ Nika Leskošek

Še vedno je svež spomin na prejšnjega Peera Gynta, torej nagrajenega mariborskega, ko že gledamo novega, v režiji Eduarda Milerja, in to v kar precej drugačni igralski postavi. Peer je milerjevsko izčiščen, postavljen na neizbežnem hladu izpraznjene scene, v minimalizmu in redukciji sredstev, kjer so kdaj edini Peerovi »kompanjoni«
luč, senca ter eho. Peer nastopi sicer v šaljivo postavljenem okvirju, družini, ki jo v pisani ponudbi vlog upodobi vražja šesterica igralcev; kdaj v prismuknjenih tonih in s tiki ali ob plesnih točkah z bizarnimi kostumskimi dodatki ali celo s poudarjeno senzualnostjo; predvsem prepleta različne atmosferske naznake, ustvarja orkestralni odmev in plastenje realnosti.

Pravzaprav je fokus predstave jasen, Peer Gynt je predvsem skoncentrirana igralska kreacija, v kateri je razviden predvsem jasen, čvrst in premišljeno odmerjen dramaturški lok lika, njegove vzpostavitev ter razjedanja, črvičenja (dramaturginja je Žanina Mirčevska). To, kar je tako posebnega na njem v tem lovljenju identitete in »od-laganju«
plasti »i-realnosti«, je njegova nepredvidljivost, ki se popolnoma nič ne drži preverjenih igralskih vzorcev in interpretacij, ki bi od že vsega začetka prodajali površinsko liko na pladnju, brizgali od pretiranega navdušenja s široko razprtimi očmi, zazrtimi v nebo, hodili po oblakih in nakladali, kje vse da je bil v zgodbah, katerih glavni junak je vedno on sam. Namesto tega se MGL-jevski Peer Mateja Puca igralsko resno zavrti vase in pride do lika po obratni poti. Od vsega začetka, ko je tr-

den in stabilen, vase gotov, tudi samoza-dosten, je še najbolj realistične dikcije in prepričljivo razlagalnega tona ter jasne-ga in zaverovanega pogleda prav takrat, ko pripoveduje o domišljeno izmišljenih pohajanjih. Zato pravzaprav nima nič kaj z od tal odlepljenim sanjačem in slabi-čem, prej je izmuzljiv zavijalec besed, pri katerem nikoli ne veš, kje si. Manipulator par excellence. Vse to zna biti tudi zelo simpatično, dokler ima vse to početje fo-kus in jasnega naslovnika, realno oporno točko v poslušalcih izven njega; kdaj ko-ga še celo altruistično pritegne in zvabi stran od mizerne realnosti. Vse to je po-kopano kmalu po smrti matere (Iva Kra-njc). Prikupna podoba se začne sesedati vase, jedro se izvotli, postaja vedno bolj nemočen, logično, pa se nato »rešuje«
z afektiranim izvajanjem pretiranih zgodb z glavo v oblakih, ki naj predvsem njemu samemu skrijejo brezupno luknjo zadaj, medtem ko predvsem išče trdno točko in z igralsko pretresljivim koncem ne ve, kdaj se je, manipulator, spozabil nad sabo in se sam izgubil v lastnih manipulacijah.

Predstava, ki je po obeh fascinantno za-gnanih začetkih (drugem po pavzi) videti, da bo zrasla precej velika, nato vse pre-več oscilira in pada v intenzivnosti ter dramatičnosti v golo vrstenje prizorov in stanj, čeprav Jelena Prokovič z inventivnimi vizualijami domisli marsikaj. Tudi igralski zbor je precej odrinjen na rob podpore in ilustrativne funkcije plas-tenja realnosti, brez možnosti za kaj več. V tem manku imata največ manevrskega prostora Primož Pirnat v zanimivi, sveže zrahljani podobi, ki ni zato nič manj efek-tivna, vsekakor pa je plejada likov detajl-no domišljeno diferencirana postavitev – od brezkompromisno nepremakljive do vijugave – in pa Iva Kranjc, ki zlasti zreducirano in mirno, pa vendarle precizno in ostro zadene Solveig. ✕

Matej Puc v predstavi Peer Gynt

arhiv MGL